

ÚJSÁG

Áprilisi

Negyven nappal húsvét után a feltámadt Krisztus fölvetett a mennyekbe, és – ahogy az Apostolok cselekedeteiben is olvasható (1:2-12) – amikor a tanítványok keresték, „felhő fogá el őt szemek elől”. Máshol úgy fogalmazza ezt meg a Biblia, hogy a tanítványok „szemeiket az égre függesztették, mikor ő elméne”. Két elem, a víz és a levegő találkozása játszott szerepet ennél az ünnepnél.

A püünkösi események előzményének tekinthető az, hogy Mária Magdolna húsvét reggelén a kertben, ott, ahol a víz életet visz a földre, találta meg azt, amit keresett, vagyis Jézust. Áldozó csüörtökön pedig a tanítványok a felhők között keresték Őt vágyakozva és áhítattal telve, ott, ahol a víz és a levegő keveredik. A teremtő hatalom és az örökké megújuló formák megteltek a föld áldásaival.

Mindennapi életünk megszokott színtere és eszményképeink égbe törő magassága között úgy bontakozik ki szívünk vágyódása, mint a nyári felhő. Első pillantásra talán alaktalan és meghatározhatatlan, de amikor formát ölt és kézzelfoghatóvá válik, akkor lelkesít, és olyan vár lesz a légben, aminek a földön van az alapja. Ha szabadon engedjük gondolatainkat a felhők változékony táján, akkor a saját életünk megelevenedett és megerősített vidékére ismerünk rá.

Az évnek ebben az időszakában, amikor a virágok kibontják ezernyi szirmukat a nap felé, a természet láthatóan bizakodik a jövő ígéréteiben. Akár sötétek, akár világosak a fejünk fölött lévő felhők, azt is érezzük, hogy kapcsolatban vagyunk a mennyet és a földet egyesítő áldás áramlatával.

Püünkösd napján, húsvét után ötven nappal a tizenkét tanítvány Máriával találkozik, ekkor Júdás helyett Máté van jelen, és amíg a tanítványok „egy akaratall együtt valának...”, „lőn nagy

hirtelenséggel az égből mintegy sebesen zúgó szélnek zendülése, és eltelé az egész házat, ahol űnek vala” (ApCsel 2:1-2). E szélnek zendülése (az isteni sugallat) megragadja őket, és „űle mindenikre azok közül” (ApCsel 2:3).

A történet annak az elbeszélésével folytatódik, hogy a tizenkettők „megtélének mindnyáján Szentlélekkel” (ApCsel 2:4), és képesek voltak úgy beszélni, hogy minden ember „a maga nyelvén hallá őket szólni” (ApCsel 2:6).

Mennybemenetelkor a víz és a levegő rejtette el az isteni kinyilatkoztatást a tanítványok elől. Püünkösdkor a levegő elem hozta el az új kinyilatkoztatás tüzét a tizenkettőknek. A Szentlélek tüze tizenkét lángként lebegett, mindegyik tanítvány feje fölött egy, mintha mindegyiket a saját egyedülállósága alapján jelőlné ki. A történet mégis hangsúlyozza, hogy ezek az egyének „mindnyáján egy akaratall együtt valának” (ApCsel 2:1).

A gondolkodásmódomban megnyilvánul az egyéniségem, de ha képes vagyok teljesen átadni egy gondolatot, ami „főlfénylett” előttem, akkor valódi összekötterést fedezek föl, az érzés igazi közösségét és a közös akaratot egy másik emberrel. Ha bárhol a világon valaki őszintén törekszik egy másik embert megérteni, igyekszik „az ő nyelvét beszélni”, akkor erőfeszítése nyomán valódi közösség születik.

A Szentlelket néha az Igazság Szellemének nevezik. Püünkösd ünneplésekor annak a megértését ünnepeljük, hogy az egyén páratlansága szent, hogy mindegyikünkőből az isteni tűz szikrája ragyog, és az egyének közötti egyetértés azon múlik, képesek vagyunk-e valóban megérteni egymást. A mai világban gyakran nehéz kihívást jelent az igazság szellemében közeledni egymáshoz. Ha meg tudunk felelni ennek a kihívásnak, akár a legkevésbé is, akkor a galamb – a Szentlélek és a béke jelképének – alászállása valóssággá válik az egyének, a csoportok, a nemzetek számára.

Kocsis András

ISKOLAI ÉLET

RENEZÁNSZ-KORSZAK A 7. OSZTÁLYBAN

A 7. osztályban nemrég fejeztünk be egy történelem-epochát, amiben a reneszánszsal mint művészeti és kultúrtörténeti korszakkal foglalkoztunk. Négy hét alatt az élet különböző területein alkotó – művész, feltaláló és humanista gondolkodó – személyekkel foglalkoztunk, elsősorban oly módon, hogy a gyerekek maguk készültek föl egy-egy, a reneszánsz korban meghatározó történelmi személyiség életrajzából. Írásos munkájuk elkészítését követően kiselőadások keretében meséltek a többieknek az illetőről.

Ezek az életutakon keresztül megragadhatóvá vált a reneszánsz ember sokoldalúsága, ember és világ iránti nyitottsága, életöröme. Az életrajzok azt is megmutatták, tekintélyes emberek hogyan birkóznak meg az életfeladataikkal.

Erhard Fucke *A történelemtanítás feladatai az általános iskola utolsó szakaszában* című tanulmányában az életrajzokat mint lelki táplálékot említi, melyek messze túlmutatnak a bennük fellelhető és megragadható adatszerű tudáson: „Amikor a Luthert Wormsba kísérő hírnők Huszra gondolva megkérdezi tőle, tényleg jól meggondolta-e, hogy bemenjen a városba, akkor Luther így felel neki: Bemegyek akkor is, ha az összes ördög bent

van.” A császári kastély előszobájában Georg Frundsberg vállon veregeti: „Szerzetesecském, barátocskám, ilyen rossz lépést én egy csatában nem tennék.” Persze itt nem arról van szó, hogy viharral és hullámokkal szálljunk szembe, mások zendülése és féltelme ellen harcoljunk, itt az egyház tekintélye elleni fellépésről van szó. Ezáltal a harc nem lesz könnyebb. A máglya már izzik. De Luther kiállja a próbát lelkiismerete szerint. Mikor elhagyja a termet, a zsoldosokhoz hasonlóan mindkét kezét feszes ujjakkal az égnek emeli: „Túléltem!”

„A gyermekekben ilyen férfiak élettörténete azt a kívánságot éberszti föl, hogy hozzájuk hasonlóan cselekedjenek. Ki ne ismerné sa ját ifjúkorából a léleknek ezt a belégzését, ami ilyen ábrázolások hatására kitágítja és szétfeszíti a lelket – mint az új, aminek nyilvánvaló célt kell eltalálni. Ez a hangulat másnapra teljesen elszáll. De ez senkit ne tévesszen meg: nyoma marad.”¹

A korszak lezárásakor a gyerekek rövid krónikát készítettek, amiben egy találkozást kellett leírniuk az általuk választott személyiséggel. Ízelítőül megmutatunk néhány fogalmazást.

¹ Helmut Neuffer, Zum Unterricht des Klassenlehrers an der Waldorfschule, Verlag Freies Gesitesleben, 1997. A szövegrész fordította: Balázs Mátyás

Orlando di Lassus zenéje

1565 hálaadás napján Münchenbe mentem, és csatlakoztam a Szent Péter templom körmenetéhez. V. Albert küldött ide engem, és nem bántam meg, hogy eljöttem. Az ember életében nem láthat sok csodát...! Mikor kimentünk a kapun, hatalmas vihar tört ki. Azért elindultunk, gondolván, úgyszólván eláll a zivatar. Mikor aztán több órája tombolt a szörnyű vihar, V. Albert úgy rendelkezett, hogy térjünk be a Szent Péter templomba. Mikor visszaértünk, bementünk a kapun, s a templomi kórus Lassus vezényletével rázendített a mester (Orlando di Lassus) egyik motettájára. És ekkor csillapodni kezdett a vihar, és amilyen hamar jött, olyan hamar vége is lett a szörnyű zivatarnak. Mindenki csak állt, nem tudta, mi történt... Számomra is olyan volt ez, mint egy álom. Egy igazi csoda! A kórus csak énekelt tovább... Ezután minden évben végigjártam a körmenettel a szép várost.

Üdvözlettel: V. Albert udvari küldöttje

Balog Alexandra

Savonarola

Itáliai utam során eljutottam Firenzébe. Itt éppen Savonarola prédikált. Mikor odaértem, a városkapu felől nagy tömeg özönlött a piactérre. Csatlakoztam a tömeghez. A piactéren egy emelvényen Savonarola heves karmozdulatokkal prédikált (ez valamikor az 1460-as években történt). A zarnoki kormányzókat támadta, és azt mondta, hogy az egyház reformra szorul, és meg kell újítani. A szónoklás végeztével továbbmentem, és láttam, hogy nagyon lázonganak az emberek. Az volt a benyomásom, hogy nagyon nagy hatással volt az emberekre; sokan egyetértettek velem, de nagyon sokan elleneztek is.

Csutoros Áron

Giottónál Firenzében

Károly Róbert követeként Firenzébe mentem, hogy felkeressem Giottót. A király szerette volna a saját kápolnáját kifesteni, és erre Giottót választotta ki. Nekem volt a feladatom, hogy megkeressem, és közöljem vele a király kívánságát.

Elindultam, és egy délelőtt felkerestem a műhelyben, épp, mikor dolgozott. Elmondtam, hogy mi Károly Róbert kívánsága, és megkértem, hogy küldjön egy képet, amiről a király meg tudja állapítani, hogy jól választott-e. Giotto szívesen vállalkozott erre a feladatra. Fogott egy papírt, az ecsetét belemártotta a piros festékbe, és mozdulatlan karral, mintha egy körző lenne, húzott egy tökéletes kört. Odaadta nekem, én meg kicsit csalódottan, hogy nem kaptam más képet, visszaindultam.

Az udvarban Károly Róbert és az udvari festő megállapították, hogy Giotto felülmúlja minden korabeli társát.

Giottóval még sokszor találkoztam, és szoros barátságot kötöttünk.

1337. január 8-án ott voltam a temetésén. A firenzei dóm-ban helyezték örök nyugalomra.

Czitán Júlia

Utazásom Firenzébe

1468-ban királyi megbízásból Firenzébe kellett utaznom, egy képet kellett megrendelnem Botticellitől, de amikor Firenzébe értünk, nem tudtam, hol él és hogy jussak oda. Először a főtérrre érkeztem, ahol a Signoria-palota állt. Nagyon magas volt és szép is. Megpróbáltam bejutni, de nem tudtam. Ekkor jöttem rá, hogy egy levelet kellett volna írnom, mielőtt elindulok, mert akkor már vártak volna itt, és lett volna, aki útba igazít. Ezért megvártam, amíg valaki kijött az épületből, és megkérdeztem, hol lakik Alessandro Botticelli, vagy hogy juthatnék oda. Egy fiatalember jött ki először, kissé furcsa kül-sővel. Odamentem hozzá és megkérdeztem, nem tud-e segíteni? Elmosolyodott és megkérdezte, meghívhat-e ebédre, mert sok mindent tud Botticelliről, és jó kapcsolatban van vele. A fiatalember neve Lorenzo di Medici volt. Elmentünk hozzá a Palazzo Medici kastélyba, és egy finom ebéd után elmon-dta, hogy Botticelli a Santa Maria Novella negyedben lakik, de fölösleges elmennem hozzá, mert minden kedden és csütörtökön náluk dolgozik a művész. Amíg Firenzében tartózkodtunk, megkérte, hogy lakjunk náluk. Szívesen mondtunk igent, mert a kastély gyönyörű volt. Másnap reggel a művész tényleg eljött, és meg tudtam vele beszélni, hogy a képet a király kilenc hónapon belül szeretné megkapni. Botticelli belegezett, mert nem volt nagy kép, amit meg kellett festenie. Abban is megegyeztünk, hogy a képet majd elküldi a Medici-család Magyarországra.

Nagyon jó emlék ez a pár nap Firenzében. És nemcsak magával a művésszel találkozhattam, hanem egy nagyon kedves és nemes családdal ismerkedtem meg, aminek tagjai szívesen vendégeltek meg minket.

Malek Dóra

A király megbízásából Wittenbergbe utaztam...

Egy napon a király megbízásából Wittenbergbe kellett utaznom, hogy felkeressem az ifjú szerzetest, Luther Márton-t.

Ahogy a szekere befutott Wittenberg macskaköves utcáira, a nagytemplom előtt egy tolongó csoportot pillantottam meg. Leszálltam a hintómról, és odafurakodtam a tömeghez, hogy közelebről is szemügyre vehessem, mit néz az a sok ember. A Wittenbergi templom ajtaján egy kiszegezett plakátot pillantottam meg, amin Luther Márton 95. tételét olvastam.

Egy embertől megtudtam, hogy Luther épp a kolostorban tartózkodik. Hosszas keresgélés után végre rábukkantam a kolostorra, ahol Mártont buzgó imádkozás közben találtam.

Luther Márton barátságosan fogadott, és egy tea mellett elmesélte, hogy hamarosan a császár elé állítják, ám ő a kihirdetett 95. tételét és más írásait az új egyházzal kapcsolatban itt sem lesz hajlandó visszavonni. Luther Márton pontosan tudta, hogy a császár eretneknek fogja nyilvánítani, ám hangjában mégsem éreztem egy csepp félelmet sem.

Ezután még sokat beszélgettünk, ám ahogy szürkülni kezdett az ég alja, nekem haza kellett indulnom.

Thurnay Zsófia

Kedves Mary!

1606-ban Madridba látogattam, és mivel tudom, hogy tetszettek neked az előző utam során hozott Cervantes-művek, meglátogattam őt, mivel már személyes barátságot kötöttem vele. Szívesen fogadott. Kedélyesen elbeszélgettünk, és elmesélte nekem, hogy tervezi egy új könyv írását. Elmondta nekem ötletét egy lovagról, aki megőrül a lovagregények olvasásától. És még több, további részletet is elmesélt. Nekem az egész könyv terve nagyon tetszett. Nagy megtiszteltetés volt számomra és nagy öröömre szolgált, hogy elfogadta ötletemet a lovag Don Quijote fegyverhordozójával kapcsolatban. Éjfélig beszélgettünk, és aztán megengedte, hogy a házában aludjak a későig elhúzódtott beszélgetés miatt. Későn keltem és láttam, hogy Cervantes nagyon gondterhelt, de nem volt hajlandó elmondani az okát. Azt mondta, látogassak el a közeli könyvtárba, ami mérete miatt egyedülálló egész Spanyolországban. Nem akartam barátomat otthagyni ilyen állapotban, de nem akartam terhére sem lenni, így elindultam. Néhány óra múlva, amikor visszatértem, nem találtam Cervantest az otthonában. A szomszéd hentestől megtudtam, hogy Cervantest elhurcolták a börtönbe.

Kérlek, Mary, küldd el az összes megtakarított pénzemet, mert szeretném kiváltani a barátomat!

U.i.: Elnézéset kérem, hogy csak a saját problémáimmal foglalkoztam a levelemben.

Csókol: Antonio

Márk Bálint

Találkozásom Shakespeare-rel

1592-t írt a naptár, amikor én Franciaországból Londonba indultam, ahol a híres Globe színházban egy új darabot játszottak, a Titus Andronicust. A darabot egy új rendező, William Shakespeare rendezte. A nevem Jon Piere Leblon, és egy francia színház kritikusja vagyok. Meghívtak, hogy írjak egy cikket a Times-ba a darabról. Amikor odaértem, egész London fel volt pezsdülve. A darab kora délután kezdődött, 2-3 óra körül. Az erkélyen kaptam helyet, ahol az elegánsabb, úri emberek ültek. A darab lélegzetelállító volt, az ember akarva-akaratlanul teljesen beleélte magát, és úgy érezte, mintha része lenne a darabnak. Le voltam nyűgözve. Megkértem a szerzőt, hogy a játék végén válthassak pár szót vele. Shakespeare elmondta nekem, hogy neki a titka a rendezéseiben nem más, mint...

Ascher Károly

Találkozásom Lodovico Sforzával

Királyom megbízásából 1491-ben elutaztam Milánóba, ahol részt vehettem Lodovico Sforza és a ferrarai herceg lányának az esküvőjén. Ennél fényesebb lakodalmat még soha életemben nem láttam. Az esküvő után szerencsém volt személyesen is találkozni Lodovicóval. A bőre sötétebb volt a megszokottnál, és a haja is fekete volt. Most volt az esküvője, de mégis mogorva volt. Büszke volt és úgy tűnt, hogy a társasághoz semmi kedve. Ezért csak az üzletről és a megbízásomról beszéltem vele. Körülnéztem a kastélyban is. Minden szobában gyönyörű képek voltak, és a kastély hatalmas kertje is tele volt szobrokkal. Nagyon nagy élmény volt nekem ez a látogatás, és igaz, hogy a herceggel nem tudtam sokat beszélni, de legalább láthattam.

Szalai Róza

Az epocha értékelésekor egy nem túl könnyen megragadható kérdésre kellett a hetedikeseeknek írásban válaszolniuk: „Mit adott nekem ez a korszak?” Az erre a kérdésre adott válaszokból is álljon itt néhány.

Mit adott nekem ez a korszak?

Én nagyon szerettem ezt a korszakot. Nagyon sok különleges ember és művész élt, akik úgy tudtak gondolkodni, mint ahogy most csak kevesen tudnak.

A kiselőadások által nagyon sok művészt megszerettem, és nagyon szívesen éltem volna ebben a korban. A legtöbb ember barátságos volt a többiekkel, és sokat törődtek a város szépségével és fejlesztésével.

Firenze is gyönyörű, és szinte olyan, mint ahogy a régi reneszánsz korban lefestették. Megtalálhatók azok a dómok, paloták, tornyok, terek, amikben, ahol még a kor művészei is voltak és éltek.

Nekem nagyon tetszett az a két ember, akiről írtam (Cosimo és Lorenzo de' Medici), és az egész családot megszerettem. Akik még nagyon érdekeltek, azokról is szerettem olvasni és velük foglalkozni, mert legtöbbjük jóban volt a Mediciekkel. (Botticelli, Giotto, Michelangelo.)

Szerintem nagyon jó volt ez a kor.

Dóri

Jó volt érdekes dolgokat megismerni reneszánsz emberekről, jó volt készülni a kiselőadásra, megtudni sok mindent Michelangelóról, és amikor már valamennyit tudtam, akkor azt elmondani az egész osztálynak.

Szerintem a reneszánsz emberek sokkal értelmesebbek lehettek, mint a mai emberek. Egy mai ember (gyerek) azt gondolja, ha nagy lesz, sebész lesz. Egy reneszánsz ember (gyerek) azon gondolkozott, hogy ha nagy lesz, orvos lesz, és nemcsak sebész, hanem legalább 20 mai ágban dolgozik majd.

Nyilván ma már profibban csinálnak mindent, de azt a műszerek, a gépek teszik.

Tanulságos volt ilyen embereket megismerni, furcsa lehetett ebben a korban élni.

Sz. Kristóf

Sok ismeretségre tettem szert, és bele tudtam magamat képzelni az akkori korba. Megtudtam, hogyan éltek akkoriban, hogyan öltözködtek, milyen emberek tettek nagy felfedezéseket, például: könyvnyomtatás, földrajzi jelenségek... A művészet pedig különösen sok dolgot mondott nekem: a festészet, a költészet, a zene és még sok minden. A vallási viták is nagyon érdekesek. Ahogy a reformáció betört az emberek életébe Luthernek és Kálvinnak köszönhetően, izgalmas és elgondolkodtató. Sok dolgot ismertem meg, és nagyon tetszett ez a korszak.

Jancsi

Kulcsár Gábor és a 7. osztály

Előző számunkban, húsvéti időszak lévén, kicsit messzire kanyarodva, nagy kunkort leírva érkeztem el – röviden – a bibliai történet pedagógiai vetületéhez. Most merülünk el a témában tisztán nevelői szempontból.

Talán átéltük már néhányan, hogy meseolvasás, -mondás közben kisgyermekünk megkérdezi, mi az a sárkány. Ritkán ugyan, de mégis előfordul ez, és most ezt a ritka jelenséget hívom segítségül, hogy végiggondoljunk egy szülői, pedagógusi helyzetet, és abból általánosításokig jussunk el.

A sárkányról a kisgyermek egyfelől nyilvánvalóan tudja, hogy gonosz, mert elrabolta a szépséges királykisasszonyt. Másfelől ezért azt is tudja, hogy le kell küzdeni, el kell pusztítani. Akkor mit is firtat ez a ritka kérdés? Talán a félelemtől árukkodik. A gyerek nem is tudni szeretne, hanem inkább kifejezni: félek. Szörnyű ez a sárkány. Remélem, le fogja győzni a szegény ember legkisebb fia. Hiszen ő olyan jó és bátor.

Mi legyen hát ilyenkor a válaszuk?

Talán magyarázzuk el neki, hogy ne félj, ez csak mese, sárkányok természetesen nincsenek? Mondjuk el neki jó előre, hogy a mesék mindig jóra fordulnak, persze, hogy le fogja győzni ez a fiú a sárkányt?

Talán – remélhetőleg – viccesen hangzik ez a lehetőség, mégis gondoljunk bele néhány pillanatra, mi is játszódna le ez esetben a gyermekben.

Először is nagyon hamar megtanulná tőlünk, hogy semmi nem az, ami, hogy ezekben a történetekben nem lehet megbízni, ezek csak úgy vannak, ki tudja, miért. Másodsor súlytalanná, lényegtelené válna a mese, valami olyanná ráadásul, ami – mert nem igaz a történet, hiszen „csak mese” – egyben el is bizonytalanítaná a kisgyermeket. Harmadsor megfosztaná a gyermekünket az életről szóló ismeretektől, ezáltal *lelkileg* „alultájékozott” maradna.

Nézzük most végig ezt a sok hátrányt!

A kisgyermek – az iskolai idejének is még hosszú szakaszában – csak a világ egységességében és egyértelműségében tudja és akarja értelmezni a dolgokat. Szereti átérezni, hogy a világ kerek egész. Szereti átérezni, hogy a világ szép, később, hogy a világ jó, majd a pubertáskorban, hogy a világ igaz. A világ megismerésének ezen fogalmak szűrőin keresztül kell megtörténnie. Igen, a világ szép, az emberek is szépek, a környezet is szép, a ruhánk, a nagy fa a kertünkben, az ünnepi asztalunk, a fonott kalács, az égő gyertya, az évszakasztal szép, egyértelműen szép. A szépségnek ez a hangsúlyozása azonban nem a széplelkek kultusza! Amikor mesét olvasunk – helyesebb, ha mondunk –, akkor éppen arról tudósítunk, hogy a szép és a jó mellett bizony ott van a csúnya is, a sárkány. De a kisgyermeket nem szabad megingatnunk az egyértelműségben (és az egységben) való

látásában: tudnia kell, hogy a sárkány van, és az, ami: gonosz. Nem szabad ebben elbizonytalanítanunk. Igen, a sárkány létező valóság a gyermek számára, és annak is kell lennie. Ha elkezdjük neki megmagyarázni ennek az ellenkezőjét, akkor minden, a földre érkezéséhez szükséges biztos talaja meginog, nincs igazán mire támaszkodnia. Ezzel valami olyanba vonnánk őt be, amire még nem érett. Cinkosainkká tennénk őt a világ rafináltabb szemlélésében – „amit látunk, az tulajdonképpen egészen más” –, és ezt mi, felnőttek ugyan már jól gyakoroljuk, de magunk is szenvedünk tőle. (Naponta megszenvedjük pl. közéletünk összevisszaságát, ami jórészt ezt a kettős látást kéri tőlünk, ha nem akarjuk, hogy magzavarodjunk.) Cinizmust oltanánk bele, a vájt-fülűség nagyon káros fajtáját, amivel bizony tanítóként sokszor találkozunk az iskolában: „Ha azt hiszi a tanító néni, a tanár, hogy ezt elhiszem, hát akkor nagyon téved. Én már tudom, hogy mindez nincs így.” Az ilyen gyermek nem tudja fölvenni a mese fontos táplálékát, az élet komolyságának és szépségének üzenetét, majd később sokszor azokat a képeket sem, amiket csak „elhinnie” lehetne, hiszen nincsenek előtte, hogy láthassa őket. És miután a maga idején nem tisztelte a sárkányt, nem vont be lelkének komolyságával, így később se fogja tisztelni a nagyobbaknak szóló meséket, a történelem, az irodalom szellemét, lelket megragadó történeteit.

Mit kezdjünk a kisgyermek félelmével?

Talán azt lehet tanácsolni, hogy ne féljünk tőle. Bizonyos mennyiségű félelemre szüksége van ahhoz, hogy fel tudjon készülni a későbbi, élet hozta nehézségekre. Azért fél, hogy feldolgozhassa a félelmet, és ezzel megerősödjön. Mi is sokszor félünk, fontos jelzés bennünk, ha valami vagy valaki félelmet vált ki belőlünk, mert ebből tudjuk, hogy dolgunk van vele. Ilyenkor természetesen meg kell őt nyugtatni, magunkhoz kell szorítani, ott kell mellette állni, de tudnia kell, hogy a sárkány (Szent Miklós, az angyalok serege) létező valóság, amit komolyan kell venni.

Így nevelünk hitre. Ez a hit nem lesz egyenértékű a hiszékenységgel. Egyetlen felnőtt sincs, aki azt gondolná, hogy a sárkány a maga hét, tizenkettő fejével létezik, mondjuk a Pireneusokban. Sőt már tízévesen sem gondolják ezt a gyerekek. Anélkül, hogy belenyúlnánk ebbe a folyamatba, magától helyre kerül majd minden. De közben nyernek valami nagyon fontosat: megtanulják a dolgokat, a világ jelenségeit nagyszabásúaknak, tiszteletreméltóknak érezni. Ez az alapállás fogja őket arra serkenteni, hogy elmélyedjenek a fizikai kísérletek szemlélésében, a matematikai kétismeretlenes egyenletek megoldásában, a festmények ecsetkezelésének értékelésében, a munkahelyi főnök adta feladat kidolgozásában. Az ilyen ember tudja majd alapvetően örömmel, az egész részeként értelmezni az életét.

Beöthy Hanna

A SZÜLŐI ÉSTEK IDŐPONTJAI

	hétfő	kedd	szerda
Minden hónap első	Szülői Fórum	4. osztály	2. osztály és 9. osztály
Minden hónap második	8. osztály	1. osztály	7. osztály
Minden hónap harmadik	11. osztály	3. osztály	10. osztály
Minden hónap negyedik	6. osztály	12. osztály	5. osztály

Federico García Lorca

VÉRNÁSZ

címmű drámáját bemutatja a

Kedves érdeklődők!

A Valaha Voltak Színháza – tudjátok, az, amelyik alapvetően volt Waldorfos diákokból szerveződik – valószínűleg utoljára mutatja be

Federico García Lorca

VÉRNÁSZ

címmű darabját,

2008. április 25-én, pénteken este 8 órakor, és

2008. április 27-én vasárnap délután 6 órakor

a Zöld Macska Diákpincében

(Üllői út 95. Klinikák metrómegálló közelében).

FIGYELEM!

A vasárnapi előadás rendhagyó módon INTERAKTÍV lesz. Ez azt jelenti, hogy a nézők bármelyik jelenet végén megállíthatják az előadást, rákérdezhetnek körülményekre, múltbeli történésekre, melyekre utalás van a darabban, de nincsenek részletesen kifejtve. A kérdések alapján a színészek olyan jeleneteket fognak improvizálni, amik segítenek felfedni a történet mélyén rejlő titkokat – legalább is a mi értelmezésünk szerint.

A vasárnapi előadást szeretettel ajánljuk azoknak, akik már látták a darabot, de biztosan élvezetes lesz azoknak is, akik még nem.

Várunk benneteket:

Kiss Péter és a Valaha Voltak

Udo Renzenbrink

A GYERMEK TESTI FEJLŐDÉSE

a Februári és a Márciusi Újságban megjelent írás folytatása

A koncentrációképesség és a gondolkodás a táplálkozás szempontjából

Mennyire nehéz sok iskolás gyermeknek koncentrálni! A gondolatok könnyen elkalandoznak az egyik benyomástól a másikhoz. Ennek különböző okai vannak. Egyik jelentékeny oka a hiányos táplálkozás. Hol van itt a kapcsolat? Mi köze a táplálkozásnak az idegrendszer működéséhez? Próbáljuk meg a kérdést különböző oldalakról megvilágítani.

Mindenekelőtt megállapíthatjuk, hogy az agy és az idegrendszer igen érzékenyen reagál a véráramlásra. A tulajdonképpeni agyközpontot – az ún. fehérállományt – a szürkeállomány veszi körül, olyan szövetek, ami véredényekben gazdag, és a fehérállomány táplálását szolgálja. Ha a különböző szervek oxigénszükségletét összehasonlítjuk, láthatjuk, hogy az agy messze a legmagasabb értéket mutatja:

vázizomzat: 0,004 gramm/perc

szívizom: 0,010 „

vese: 0,026 „

agy: 0,360 „

Az agy ezek szerint az összes szerv közül a legérzékenyebb a hiányos véráramlásra. Ha az egyik karunkat elköjtjük, a kötetést kb. 30–40 perc múlva föl kell oldani, hogy elkerüljük a szövetek károsodását. Az agy ezzel szemben csak néhány másodpercig viseli el a blokádot. Életveszélyes állapotban azonnal öntudatlanság következik be. A gyenge vérkeringés következményeként már az agy lassú véráramlása is tompaságot okoz, és koncentrációs nehézségekhez vezet.

Az ideg-érzékszervi rendszer anyagcseréje a maga energiáját a cukor „elégetéséből” nyeri. A tulajdonképpeni folyamatban nincs semmiféle égés; jobban ráatalálunk az igazi viszonyokra, ha a légzéssel hasonlítjuk össze, és ezt mondjuk: a cukrot belelegezzük. A cukor agytevékenységre gyakorolt hatását az is mutatja, hogy a vér cukortartalmának csökkenése tudatzavart idéz elő, és az ájultságig terjedő sokkhatáshoz vezethet.

A csírázó magban is végbemegy cukoranyagcsere. A keményítőből alakul ki a cukor, ami a maláta képződésekor kioldódik, és a csíra növekedésére hat. Ez nem történhet meg, ha a mag nincs úgy kidolgozva, hogy bizonyos szubsztanciák, amik a peremrészekben halmozódnak fel, fermentumként működjenek. A cukor feldolgozásakor ezekre az anyagokra is szükség van az emberi idegekben, és idegvitaminokként (B₁-vitamin) ismertek. A táplálékkal együtt ezeket is magunkhoz kell vennünk. Fő forrásuk a teljes mag. Ha hiányzik a cukor, akkor fölborul a cukoranyagcsere. Ártalmas melléktermékek képződnek, mint a tejsav, a borostyánkősav, és zavar keletkezik az idegi működésben. Ahogy azoknál az agyteremtistáknál megállapították, akiket B₁-vitaminban szegény táplálékon tartottak, következményként koncentrációs gyengeség, aktivitáshiány, nyugtalanság, idegesség és szívdobogás lépett fel.

Már a bevezetésben utaltunk egy megdöbbentő számadatra: az iskolás gyermekek 70%-a szenved B₁-vitamin hiányban.

KÖRE KÖ JUNIÁLIS CSALÁDI ÉS SPORTNAP

Egy nap amikor együtt lehetünk,
egy nap amikor együtt (t)ehetünk.

Június 8-án vasárnap 10 órától
a Pesthidegkúti Waldorf Iskola
udvarán:

- közös bográcsozás,
- szülők, tanárok, diákok sportversenyei,
- vurstli,
- színes programok.

Szeretettel várunk mindenkit!

Az építési bizottság

KÖRE KÖ

A gyermekek háromnegyed részénél az érték a minimális szükséglet 80%-a alatt van. Ezen könnyű lenne segíteni teljes értékű magvak fogyasztásával. Miért teszünk olyan keveset e területen a nagyközönség felvilágosításáért?

Az agyban végbemenő cukoranyagcsere-folyamat zavarának másik oka abban áll, hogy túl alacsony a vér cukortartalma. Mitől függ ez? Sok gyermek – legalább az osztály harmadrésze – reggeli nélkül megy az iskolába. A vércukorszintek Bajorország több iskolájában megállapították, hogy ezeknél a gyermekeknél a vércukorérték alacsonyabb. Ezzel összefüggésben megfigyelték a teljesítőképesség csökkenését. Megállapították, hogy meglepően sok iskolásnál a hiányos táplálkozásra lehet visszavezetni az idegességet és a koncentráció hiányát.

A vércukorérték csökkenése az iskolai időszak folyamán egy másik tényre is visszavezethető. Talán értelmetlennek tűnhet, ha azt állítjuk, hogy a fehér lisztből készült termékek és az igazi cukor élvezete csökkenti a vérben a cukrot. Hogyan kell ezt érteni? Nem vezetnek inkább annak emelkedéséhez? Kétségkívül, de csak az első órában! Ezután az egészséges szervezetben ellentétes hatás lép fel, és az érték a normális szint alá esik. Ebben a szakaszban jön

létre a koncentrációképesség csökkenése. És ráadásul a gyermekek különösen hajlamosak válnak a fertőzésekre.

Másképpen hatnak a vércukorra a finomítatlan termékek. Itt az érték a fogyasztás után csak lassanként emelkedik, és több órán keresztül megmarad a középértéknél.

Mire kell tehát figyelniük e tekintetben iskolás gyermekünk táplálásakor? A válasz kézenfekvő: a hatékony délelőtti munkát finomítatlan gabonából és cukorból álló reggelivel biztosíthatjuk számára. A megszokott, fehér kenyérből és édes lekvárból álló reggeli az iskolai órák alatt vércukorhiányt hoz létre a maga következményeivel. A gyermek ekkor ösztönösen megkívánja az édességet – és elsősorban a közeli kereskedőnél szerzi be. A vércukorszint emelkedésének következménye azonban nem tart sokáig. A sülyedés még gyorsabban bekövetkezik, mint az első adag után. És így megy ez föl és le. És itt áll előttünk az örökös édességet majszoló gyermek képe. De még ha így meg is akadályozható a vércukorszint esése, mi a helyzet a B₁-vitaminnak az idegekhez való továbbításával?

A cikk befejező részét a mákusi számban közöljük

KÖRNYEZETÜNKRŐL

Beszélgetni jó. Beszélgetni idegenekkel és barátokkal, villamosmegállóban vagy egy teázó melegében, ketten vagy többen, komolyan, vidáman, felhőtlenül és örökök. A nagy dolgok úgyis itt történnek: homlokráncolások, kézszorítások, óvatlan tüsszögések és sajátos nevetések emberszagú levegőjében. Művészetéről, színházról, nevelésről beszélgettünk Ascher Tamással.

Rektori teendőid mellett rengeteget utazol, rendezel. Hogy telnek napjaid mostanában?

Évad elején rendeztem egy darabot a Katona József Színházban, aztán elmentem Helsinkibe, ahová már régóta szólított egy szerződés. Három éve rendeztem ott Molnár Ferenc *Liliomát*, most Csehovot akartak rendeztetni velem. Három általam kijelölt darab közül választhattak. Amikor ugyanis legutóbb kint voltam, megismerkedtem egy rendkívül jó színésszel, s láttam, hogy nagyon alkalmas akár Lopahinnak, akár Ivanovnak, akár Platonovnak. Végül Ivanovot választották, ám fél évvel az indulás előtt ez a színész, akinek a kedvéért az egészet elvállaltam, lemondta a próbákat. Az északi országokban ugyanis mindennél fontosabb a szülői kötelesség. A szóban forgó színész felesége filmrendező, aki nagyon hosszú idő után kapott egy rendezési lehetőséget, így a férj maradt otthon a három gyerekkel. Végül másik színészt választottunk a szerepre, s mindent összevetve azért jól sikerült az előadás. Ivanovot egyébként már rendeztem annak idején a Katona József Színházban, de Csehovot akárhánszor lehet rendezni.

Amióta hazajöttem, csak a főiskola ügyeivel foglalkozom, az év további részében már nem rendezek.

Most folynak a felvételik itt a főiskolán. Mennyire nagy a túljelentkezés, milyenek az ideji jelentkezők?

Van egy érdekes jelenség, amit az elmúlt években tapasztaltunk, mégpedig az, hogy nagyon nehezen helyezkednek el a végzett színészek. A megszorító intézkedések nyomán a színházak kevesebb pénzt kapnak, hiszen alapvetően nem a jegybevételekből, hanem a támogatókból tartják fenn magukat. Abban a percben, ahogy nem kapnak pénzt, nem szerződtenek új színészeket. Éppen ezért ebben az évben nem indítottunk hagyományos színész szakot, csak bábszínész és zenés színész szakokat. A tavaly végzett osztály – amelynek Novák Eszterrel együtt osztályfőnöke voltam – gyakorlatilag úgy, ahogy van, együtt maradt, mivel a többség nem kapott szerződést, s így közösen csinálnak előadásokat. Az egyik darabjuk a *Varázsfavola*, amely utolsó éves vizsgadarabjuk volt, ám olyan népszerű, hogy még most is tudjuk játszani havonta kétszer-háromszor. Csináltak egy új előadást is, a *Die Hard* című filmnek egy vicces színpadi változatát; címe: *Halálkemény – a mi dájhárduknak*. Most egy Kleist-darabbal készülnek, ami nagyobb falat, ezt a darabot – *Hermann csatája* – még sosem játszották Magyarországon. Ezekon kívül a Nemzeti Színház stúdiójában csináltak még egy gyerekdarabot is. Ők így próbálnak felszínen maradni. E tapasztalatokból adódott aztán, hogy idén nem indítottunk színész szakot.

Környezetünkről

A Szeptemberi Újság beköszöntőjében jeleztük, hogy hónapról-hónapra szeretnénk megszólítani és megszólaltatni azokat az iskolaközösségünkhöz tartozó szülőket is, akik nem csak szülőként ismerősök, hanem munkáikkal, alkotásaikkal vagy kutatásaikkal a közélet különböző területein is találkozhatunk.

Szándékaink szerint a kulturális-művészeti vagy a tudományos élet aktuális témáihoz és kérdéseikhez kapcsolódóan az írásaikkal vagy a lejegyzett gondolataikkal.

Az első alkalommal Ascher Tamással Karlócai Regina, iskolánk volt diákja beszélgett.

Mit gondolsz: nehezebb ma színésznek lenni, mint húsz évvel ezelőtt?

Sokkal. A műalkotás jóval kevésbé fontos ma, mint húsz éve. Annak idején a művészet kitörési pont volt egy meglehetősen monoton és kevés kitörési pontot nyújtó világban. Művésznél lenni, művészettel foglalkozni sok mindent jelentett: egyrészt valamiféle szellemi ellenállásnak, szellemi értékőrzésnek volt a letéteményese, másrészt a művészet a közönség számára is olyan kifejezési forma volt, ahol nem hétköznapi nyelven ugyan, de többet lehetett mondani, mint egyébként. Ezért a művészet fontos, titkos üzenőhely volt. Néha az államvezetés megharagudott, néhányakat letiltottak, volt cenzúra, megmondták, mit szabad látni és mit nem, s így az, amit tiltottak, mindjárt rettenetesen fontossá vált. Színésznek lenni jó és fontos dolog volt, s érdekes módon abban a szegény világban jobban meg is fizették. A kommunista-szocialista rendszer egyfelől meglehetősen szellem- és egyénellenes volt, saját művészeit időnként börtönbe zárta vagy külföldre zavarta, de megbecsülte őket. Ma nagyon nagy szabadságban élünk, ám sokkal kevésbé kíváncsiak ránk az emberek, s ennek megfelelően a javadalmazásunk is jóval szerényebb.

Azt gondolom, hogy ez nem jó irány. A szabadság nagyszerű, ám az, hogy mindent elönt a tömegkultúra, az, hogy a szellemetlen és a gagyi sokkal nagyobb helyet foglal el az életünkben, mint bármikor, mégiscsak rettenetes. Éppen ezért a művészetnek ma is nagyon fontos feladata van.

Sajnos azonban sokkal kevesebb figyelmet kapunk, úgy tűnik, valamiféle harcos helytállás most a feladatunk. Ezúttal nem az elnyomó hatalom ellenében, hanem a mindent elöntő tömegkultúra, a tanulatlanság, a giccs, a televíziós és nyomtatott médiumok butító világával szemben.

Szerinted mit hoz a jövő? Hagyományos, reprezentatív színházat, mint sokak szerint a Nemzeti Színház, vagy a kis társulatok alternatív újító erejét?

Általános igény volt arra, hogy legyen egy olyan színház, ami az ország művészetét igazán kifejezi, a fontosságát képviseli; erre valók a nemzeti színházak, amelyek több pénzt kapnak, nagyobbak a lehetőségeik – ebből a szempontból nagyszerű, ha van ilyen színházunk. Sokan harcoltak azért, hogy ez létrejöjjön – én nem annyira. Én azt gondoltam, hogy abban a színházban, amelyikről eleve kijelentik, hogy ez a legjobb, mindenki begörcsöl, s így sosem lesz elég jó. Másfelől az utóbbi tíz évben szétterjedően van a kicsi és alternatív színházak szellemisége. Ma már nem merevek a válaszfalak úgy, mint régen, a nem hivatalos és a hivatalos színház között. Húsz éve elképzelhetetlen lett volna, hogy egy Pintér Béla-féle színházat meghívjanak egy hivatalos színházi fesztiválra. Ma már a színházművészetben nem számít más, csak

az érték, így ebben az értelemben egységes. Szabadság van, s hiába nyom földre színházakat az, hogy nincs elég pénzük, valami mindig kidugja a fejét a földből. Éppen ezért én színházi szempontból derülítő vagyok: azt hiszem, a fiatalság és az életerő mindig talál új formákat és lehetőségeket, hiszen a magyar színházművészetnek nagyszerű hagyományai vannak. Csodálatos színészek, csodálatos előadások, amik tovább élnek, s a régi nemzedék átadja értékeit az újaknak.

Ma lehet üzenni a színházzal, a művészettel?

Mindig lehet, csak ma más a szerepe az üzenetnek. Ma bármit lehet, tényleg nincs cenzúra, de sokkal nehezebb hallatni a hangunkat, akkora zaj van. Az a szerencse, hogy a színház nekünk, magyaroknak nagyon fontos, ez így van a reformkor óta. Például Kaposvár népe egyszerre csak azt mondta, hogy igenis legyen színházunk, és legyen nagyobb, mint a pécsi. Építettek egy nagyon szép szecessziós épületet. Harminc évet töltöttem el ott rendezőként.

Amikor odakerültem, csak az ízléstelen operettet szerettek nézni az ottaniak, s ha valami nem tetszett nekik, egyszerűen fölálltak és kimentek. A három évtized alatt, amíg ott voltam, többször sikerült kifinomultabb ízlésű közönséget nevelnünk. A 6-8 éveseknek szánt gyerekdarabokkal kezdtük, s mire ők húszévesek lettek, már értették azt a nyelvet, amit mi beszélünk. A gimnazista korosztály volt mindig a legjobb közönségünk. A rendszerváltás ugyan elsodorta ezen eredményünket, jöttek a szennylapok meg a szappanoperák, de akkor elkezdtük előlről, és mindig sikerült valamit teremteni. Magyarországon a reformkor óta fontos a színház, nem véletlen, hogy sok költőnk, írónk színészként kezdte, s hogy akkoriban nekiálltak lefordítani, amit csak lehetett. Shakespeare majdnem olyan, mint egy magyar szerző, annyira szeretjük, annyira fontos. Hasonlóképpen Csehov. Nem lehet véletlen, hogy minden színház, amelyik ad magára valamit, Csehovot játszik, színházi nemzedékek Csehov *Sirályával* indulnak útjukra – amely darab egy fiatal kísérletező művésztől szól. Shakespeare és Csehov igazi „magyar” szerzők. Vagy vegyük a három nagy magyar drámánkat, a *Bánk bán*t, a *Csongor és Tündét* vagy *Az Ember tragédiáját*, amelyek – bár a színházi közbeszéd szerint talán nem is igazán jók színpadra, mégis – nagyon fontosak, mert annyit szív-tak föl magukba a magyar gondolkodás hagyományából, hogy bárhogyan nyúlunk hozzájuk, az már jelent valamit, és mert mindig lemérhetjük rajtuk viszonyunkat az adott világhoz.

Karlócai Regina

A TANÉV HÁTRALÉVŐ ESEMÉNYEI ÉS SZÜNETI RENDJE

Tavaszi Hangverseny	2008. április 25. péntek
Majális sportnap	2008. május 1. csütörtök
Munkaszüneti nap	2008. május 2. péntek
Írásbeli érettségi szünet	2008. május 5. hétfő – magyar
	2008. május 6. kedd – matematika
	2008. május 7. szerda – történelem
Az osztálykirándulások időpontja	2008. május 5-7.
Pünkösdhétfő	2008. május 12.
Ebédbefizetés június óra	2008. május 26-27. hétfő-kedd
12. osztályos diplomaelőadások	2008. május 19-30.
Olimpia	2008. május 28-31. szerda-szombat.
Diplomaosztás, bankett	2008. június 13. péntek
Utolsó tanítási nap	2008. június 13. péntek
Bizonyítványosztás	2008. június 19. csütörtök
13. o. ballagás	2008. június 19. csütörtök
Tűzgrás	2008. június 20. péntek 18 óra

E-MAIL CÍM VÁLTOZÁS

Az iskola elektronikus elérhetősége április 1-től megváltozott. Az új e-mail címünk:
phwi@hidegkut-waldorf.hu

OPERABARÁTOK FIGYELEM!

A 2008-2009. év bérleteiről érdeklődjetek minél hamarabb Cselik Zitánál!

Telefon: 0620/4950360, 061/3268618

FÉNYKÉPEZÉS

2008. április 24-én, csütörtökön egyéni- és osztályfényképezés lesz az iskolában.

FELSŐS HÍREK

Nyílt napot tart a Felsőtagozat május 15-én, csütörtökön. Ezen a napon bármely felsős óra látogatható, erről nem kell előre egyeztetni. Kérjük azonban, hogy az egyes órákon végig vegyetek részt, hogy ezek menete minél zökkenőmentesebb legyen. Kiss Péter óráit ezen a napon helyettesíteni fogják, mert ő a 10. osztállyal Erdélyben lesz. A tájékoztató megkönnyítése érdekében mellékeljük a május 15-i órarendet.

Várunk minden érdeklődőt!

Az Áprilisi Újságot kiadja: Pesthidegkúti Waldorf Iskola
• 1028 Budapest, Kossuth Lajos u. 15-17. Honlap: www.hidegkut-waldorf.hu • E-mail: ujstag@hidegkut-waldorf.hu
Szerkesztőség: Balassa Ágnes, Beöthy Hanna, Lampert Tünde, Kulcsár Gábor, Száraz Györgyné (Gyöngyi) • Korrektúra: Lakatos Anna • Nyomdai előkészítés: Székely István
Kivitelezés: Variopress Kft. • Megjelenik havonta. Lapzárta minden hónap 15-én. • A hirdetéseket Gyöngyinél, vagy az ujstag@hidegkut-waldorf.hu e-mail címen adhatják le. A szerkesztőség fenntartja a jogot a beérkező írások kiválasztására, és azok esetleges rövidítésére. A kéziratokat nem tudjuk megőrizni. A megjelenő lapszámok a honlapon is olvashatók. A címlapon: Dicsőséges Krisztus (Oroszország, 15. sz. eleje)

December óta elsősorban az iskola gazdasági kérdéseivel foglalkoztunk. Szokásos hétfői találkozóinkon többször is részt vettek a Gazdasági csoport és a Befizetési csoport képviselői, és vendégünk volt decemberben Jámbor Judit, januárban pedig Kulcsár Gábor. A **vállalások befizetésének késése/elmaradása** továbbra is komoly gondot (napi likviditási problémákat) jelent. A tartozásokon belül külön kategóriát képeznek az **iskolá ből távozó (elsősorban 8. és 13. osztályos) családok által hátrahagyott tartozások** – ez a 2004/2005-ös tanévben 680e Ft (14 fő), 2005/2006-os tanévben 790e Ft (14 fő), a 2006/2007-es tanévben pedig 393e Ft (11 fő) hiányt eredményezett. Az IFB ülésen és a tanár-szülő találkozón is megfogalmazódott az az igény, hogy teremtsünk tiszta, átlátható viszonyokat ezen a területen. Folyamatos párbeszéd alakult ki szülők, tanárok és jogász részvételével arról, hogy a hatályos törvények és jogszabályok betartása mellett miként tudjuk biztosítani gazdasági szilárdságunkat. A jogi környezet pontos ismeretén kívül fontos kérdés az is, Waldorf-iskolaként hogyan kívánunk élni a jog által biztosított lehetőségekkel. A gazdasági és jogi kérdések ezen a ponton már szorosan kapcsolódnak a pedagógiai és etikai szempontokhoz is. A párbeszéd résztvevőinek közös célja, hogy olyan helyzetet teremtsünk, ami a jogi környezet, valamint a gyermekek és a felelősséget vállaló szülők érdekeinek maximális figyelembe vételével biztosítja az iskola működését. Az eredményekről a Májusi Újságban, illetve lehetőség szerint a szülői esteken részletes tájékoztatást adunk.

Konkrét kérdésként felmerült a zeneiskola, a szakkörök, illetve a 13. osztály óráinak finanszírozása.

A **zeneiskola** jelenleg az iskolán belül, önköltséges alapon működik, ami azt jelenti, hogy a szülők tandíjat fizetnek a zeneoktatásért, az iskola pedig bérként fizeti ezt ki az alkalmazásában álló tanároknak. A gyakorlat azonban azt mutatta, hogy a zeneiskolai befizetések elmaradása miatt az iskolának rendszeresen meg kell előlegeznie a tanárok bérét, amit a jelenlegi helyzetben egyre kevésbé engedhetünk meg magunknak. Ennek következtében jövőre a zenetanárok már vállalkozóként tanítanak, és a tandíjat önállóan fogják beszédni.

KÉZIMUNKA-KIÁLLÍTÁS

Szeretettel várunk mindenkit a nagy éves kézimunkakiállításra, amely az 1–8. osztály éves és kiegészítő munkáit mutatja be, illetve a 10. osztály szövegeit és a 11. osztály könyvkötészetén készült könyveit a bekötött Parzival kötetekkel együtt.

Időpont: 2008. május 28-30. egész nap (szerdától péntekig).

Helyszín: az 5. osztály tanterme

Kérünk benneteket, segítsétek munkánkat azzal, hogy biztatjátok gyermekeiteket a munkák behozására. A gyűjtés május 26-án hétfőn és 27-én kedden lesz a kézimunkateremben Éva néni és Marcsi néni vezetésével.

Köszönettel: *a kézimunkatanárok*

A **13. osztály** óráival kapcsolatban már tavaly konszenzus alakult ki abban, hogy nem kívánunk eltérő szabályozást alkalmazni annak ellenére, hogy az itt tanuló diákok után nem jár normatíva, és nagyon magas az óraszám. Idén a tanulókkal folytatott egyéni megbeszélések alapján sikerült a tavalyinál alacsonyabb óraszámában biztosítani az érettségire való felkészítést.

A **szakkörök** választható, iskolai kereteken belül végezhető, de iskolán kívülinek tekinthető foglalkozások. Elvben teljesen elfogadhatónak tartjuk, ha a szakkörökért fizetni kell. Célszerűnek tartanánk viszont, ha az iskola egyéb (gazdasági) területein megvalósuló elvek itt is érvényesülhetnének, vagyis gyerek ne maradjon ki szakkörből azért, mert a család anyagi helyzete ezt nem engedi meg. A szakköri díjak kialakításánál jó lenne egységes összeget megállapítani, ami fedezi a költségeket, és elbírja azt is, hogy néhány gyerek térítésmentesen vegyen részt a foglalkozásokon (ezt a szülő rövid indoklással kérhesse).

Az Iskolafenntartó Bizottság április 29-i ülésén tárgyalja az iskola jövő évi költségvetését, és határozza meg az egy tanulóra eső oktatási költségeket. A májusban esedékes vállalással kapcsolatban az iskola levélben tájékoztatja a családokat.

Az áprilisi tanár-szülő találkozón elkezdődött a **III. Tanárok és szülők napja** rendezvény szervezése. A program tervezett időpontja 2008. május 24. A legutóbbi „Pedagógia és művészet” tematika folytatásaként most a pedagógia és a tudomány összefüggéseiről hallhatunk és kérdezhetünk, valamint a gyakorlatban is kipróbálhatjuk, hogyan ismerkednek gyermekeink a tudományokkal.

Az összefoglalót készítette: Csapó Krisztina, soros képviselő

A Szülői Fórumnak a következő címre írhattok:
pwiszuloiforum@gmail.com

Várjuk véleményeteket, kérdéseiteket, felvetéseiteket, hogy továbbíthassuk azokat a megfelelő fórumokra.

GYERE TE IS A SZIGETKÖZBE

Családias, kis létszámú (max. 30 fő) evezős tábor a festői Szigetközben.

A Holt-Duna vadregényes mellékágain Fűzfa Zoli vezeti az evezős túrákat.

Finom, házias koszt (napi 5 alkalommal), uzsonnára Fánki mama süteményei várnak.

Szállás a dunaszigeti erdei iskolában, finn típusú hangulatos faházban vagy sátorban.

Szabadidőben horgászat, íjászat, batikolás, sakk, scrabble, ping-pong és közös játékok, esténként tábortűz.

A tábort 10–15 éves, úszni tudó gyerekeknek szervezzük.

A tábor időpontja: **június 29–július 5.**

A tábor díja: 29.000,- Ft.

Előleg: 9.000,- Ft, befizetési határidő: április 30.

Jelentkezés: Szabó Zsuzsanna, 06-20-943-7377;

06-1-321-2989

Cselik Zita, 06-20-4950-360

www.pisztrangkor.hu

AJÁNDÉK

Csaba testvér levele 2008. február 21-én

Ajándék! Annyira szép ez a gondolat: minden, ami van a Földön, minden Isten ajándéka. A szép kék ég, a két kezünk, az élet maga, minden – minden Isten ajándéka.

Olyan jó ezzel a hittel nézni a körülöttünk lévő dolgokat, személyeket, mindent. Végül is lehetne a világunk fekete és fehér, mint a régi televíziókban, akkoriban úgy is megértettük a filmeket. De milyen szép, hogy Isten irántunk való túláradó szeretetében megajándékozott a színek világával!

És gondoltál az ízekre? Végül is lehetne csupán két-háromféle íz. „Saláta és rettek, osszátok be!” – mondhatta volna az Isten. Ha te elmész valahova látogatába, és ott hatfogásos ebéddel várnak, az egyet jelent azzal, hogy fontos vagy nekik, szeretnek téged. A mi Urunk Istenünk hányféle gyümölcscsel, zöldséggel, ízzel fogadott születésedkor? Az autóba nincs vanília meg kakaós üzemanyag, egyetlen fájta üzemanyag van, és az autó milyen jól megvan vele! Túláradó szeretetében a Teremtőnk elhalmoz ajándékaival, azt akarja, hogy jól érezzük magunkat ezen a földön. Maga a lét is ajándék szeretetből!

Aztán ott vagy te magad. Csodáld meg a kezedet, ahogy fogsz vagy simogatsz, ahogy kenyeret szelsz, írsz vagy keményen dolgozol. Kezed Isten szép ajándéka. A szíved! Egyik gyermekemnek születési rendellenessége volt az egyik szívbillentyűjével. A sikeres műtét két és félmillió forintba került. Az én szívem, mind a négy billentyű, szépen csendben dolgozik negyvenhét éve, csak a négy billentyű tízmillió forint. Ajándék, semmit sem adtam érte.

Olyan jó dolog azt tudni, hogy amikor még meg sem születél, akkor Isten kiválasztott egy lányt vagy egy fiút, és elkezdte formálni, alakítani, szépíteni, hogy neked adja ajándékba. Igazából Isten teremthette volna valamennyiünket ugyanarra a kaptafára. Vagy csinálhatott volna két-három kaptafát: egy szőkét, egy barnát, egy feketét. Minek komplikálni? De minden ember más. Mindenki a maga módján egyetlen és csodaszép. Isten így látta jónak nagylelkűségében, legyen áldott az Ő jósága. A bőség gazdagsága!

Jó dolog ajándékot kapni! Olyan jó dolog úgy nézni a másikra, hogy ő számomra Isten ajándéka, áldása, simogatása. Isten nagyon szeretne téged boldoggá tenni, és ezért megajándékoz a kedveseddel, a menyasszonyoddal, a feleségeddel. Isten legcsodálatosabb ajándéka a te kedvesed, menyasszonyod, vőlegényed, aki elfogad, értékkel és boldoggá tesz.

Persze fontos tudni, hogy nemcsak a másik ajándék számomra, hanem én is ajándék vagyok számára. Űlj le, és tudatosan érezd magad ajándéknak, áldásnak. Isten annyira szereti a te kedvesedet, annyira akarja az ő boldogságát, hogy megteremtett téged. Te vagy a válasz a társad kérdéseire, értelme a reggeli kelésének, munkájának. A te simogatásod Isten hála jóságáért, becsület, tiszta életéért. Űljél le a szobádban, és éld át ezt az érzést. Te nem sodródó falevél vagy, értelmetlen seb ezen a földön, hanem áldás és ajándék. Gondolkozz el: vajon a léted valóban Isten áldása a másik számára? Tedd fel a kérdést: „Valóban ajándék vagyok a másik számára? Ez a mai napom, ez a mondat, amit mondtam, ez simogatás volt? Egy kedves ölelés? Áldás? Gyógyír a másik sebére? Meleg tavaszi eső, napfény, ami virágbomlásra indítja a társamban a félénk rügyeket?” Egészen biztos: Isten senkit nem azért teremtett, hogy átok legyen, nehézség vagy keserves botrány ezen a földön. Az Úr azt szeretné, hogy mindannyian a magunk módján családunk, népünk, nemzetünk, egyházunk számára az Ő áldása, ajándéka, szeretetének a jelei legyünk.

Legyél azzá, amiért születél, merd vállalni önmagad, és boldog leszel!

Csaba testvér

A Csaba testvér óvo szárnyai alatt nevelkedő gyermekek helyzete nyilván nem össze sem hasonlítható azzal a fűtött lakásban élő családdal, aki számára a Szociális Alapot megnyitottuk. Ám a mi viszonyaink között ők épp úgy segítségre szorulnak, mint a kicsik Erdélyben. Ha Csaba testvér idézett gondolatait megforgatjuk a szívében, akkor talán mélyebben átérelhetjük azt, mit jelent, ha Isten egyik, a környezetünkben élő ajándéka segítségre szorul.

A közösség erejével több mint egy éve talpra állítottunk egy családot. Óriási anyagi és ezzel együtt lelki terhektől szabadult meg a névtelen adakozók segítségével. Azóta más jó dolgok is történtek velük. Nemrégiben bútorhoz jutottak, és gyakorlati segítséget kaptak az otthonukban szükségessé vált néhány alapvető szerelési munkában. Lépésről lépésre előrébb vannak. Ez nekik maguknak is szárnyakat ad a további teendőkhöz, mert van reményük, bizalmuk, jövőjük.

Hálás köszönet mindazoknak, akik ehhez segítséget nyújtanak!

Amint arról már korábban beszámoltam, a tavalyi nyári szünetben keletkezett hiányokat év közben nem sikerült letudni. Sőt a szeptemberi összegnek ma már csaknem a kétszerese hiányzik a havi csekkek befizetéséhez. Ráadásul a huszonkettes csapdajaként például az önkormányzattól kérhető normatív alapú lakásfenntartási támogatás benyújtásához az igénylőnek igazolnia kell, hogy nincs közüzemi és közös költségbeli tartozása. Ezt jelenleg nem tudjuk felmutatni.

Az utóbbi időben valahogy alábbhagyott a lendület. Persze mindenkinek egyre nehezebb a fokozódó mindennapi anyagi kihívásoknak valahogy megfelelni, ugyanakkor a saját példából tudom, hogy a kevésből is lehet adni egy keveset. És ha sokan adnak akár csak keveset is, az a végén sokká gyarapodik. Lehet, hogy vannak, akik azt hiszik, biztosan számosan adnak, és az ő 500 forintjuk nem osztana-szorozna. Ez nincs így. Ha mindenki arra gondolna, hogy más ad, akkor a végén senki sem adna. Mindenki csak a maga helyén tud segíteni attól függetlenül, mit tesz vagy nem tesz más.

Ezért kérem: aki hónapról hónapra csak elfelejti eljuttatni, vagy nem érzi jelentősnek azt az összeget, amit a saját lehetőségei szerint adni tudna, az erősítse magát azzal a tudattal, hogy ő az egyetlen, aki segít. A lehetőséget azzal is igyekszem gyakorlattá váltani, hogy pár hónapja megkértem néhány kedves és vállalkozó szellemű anyukát, segítsenek a szülői esteken időt, teret, módot biztosítani arra, hogy aki tud és akar, az könnyebben adhasson valamennyit.

Gyöngyinél továbbra is ott van a doboz a fénymásoló gép mögötti ablakpárkányon.

A Pilisvörösvár és Vidéke Takarékszövetkezetben Lakatos Anna név alatt megnyitott számla száma: 65700086-10130751

Hamarosan ismét beköszönt a nyári szünet. Tavaly a kezdetekor meglévő kevés tartalékból hiány lett a végére, és ezt azóta sem hoztuk be...

Én azt vallom, hogy akkor leszek a legszegényebb, ha már nem tudok adni annak, aki rászorul.

Lakatos Anna

Böjte Csaba ferences rendi szerzetes, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítója. Az általa létrehozott gyermekmentő szervezet célja az Erdélyben embertelen körülmények között, sokszor az éhhalál szélén tengődő, esetenként árva gyermekek fölkarolása. Böjte Csaba és munkatársai áldozatos munkájának köszönhetően mára több száz gyermek nevelkedik az intézmény valamely otthonában, megmenekülve a mérhetetlen nyomor jelentette kilátástalan sorsától. A bentlakókon kívül sokan vannak, akiknek étkezést, ruhát, tanulást biztosítanak. A szervezet ma már több helyszínen összesen mintegy 1500 kisebb-nagyobb gyermekről gondoskodik.

Böjte Csaba szerint ő a legszerencsésebb, mert a legnagyobb boldogság másokon segíteni.

VISSZATEKINTÉS A TAVALYI WALDORF NYÁRI TÁBORRA, VALAMINT ELŐRETEKINTÉS AZ IDEIRE

„Egy mag nem csupán annyi, ami látható,
hanem benne rejlik az eljövendő növény.”
(Rudolf Steiner)

Egy évvel ezelőtt merész kezdeményezésünk volt az egész évi művészeti oktatás szintetizálása tábori körülmények között. A kísérlet – a művészeti tantervbe szervesen illeszkedő, alkotó tábori munka – reményeink szerint hagyománnyá válik. A steineri antropozófiikus mottó összefoglalja az elmúlt évben az „alkotó hét” ideje alatt megszületett alkotások gondolatmagját és az ott létrejött munka céljának szellemi vezérlő elvét. 28 gyermek töltötte együtt ezt a hetet a Nagykovácsi Tisza Kastélyban, és ez számunkra (reméljük, a gyerekek számára is) a nyár egyik legszebb hete volt.

Első nap kunyhót építettünk: két csoportra osztódtunk (fiú-lány kunyhóra szavaztak), hatalmas vásznakat festettünk be, majd a park letört gallyait felhasználva megszülettek a kunyhók, amikbe egész héten visszajártak a gyerekek; szépitgették, javították, a nagy tervek is itt születtek, a kártyacsaták is itt zajlottak.

Minden nap etethettük, ki-be hajthattuk a kastély parkjának állandó lakóit – csacsikat, bányákat, kecskéket. Idén a birkanyírásnak is szemtanúi lehetünk, e gypjából szülehetnek majd a legszebb alkotások.

Minden reggel és délután – a tízórai ill. az uzsonna elfogyasztása előtt – mozgásos játékok zajlottak, amikben mindenki részt vett. A hét folyamán azonban előfordult, hogy a fiúk a hosszas nemezelést fölcserélték egy kis kosárlabdázásra.

Jakob Streit *Méhek könyve* című könyvéből mesélt a gyerekeknek, ebből merítettek ösztönzést az agyaggal való munkálkodáshoz, a festéshez. Igazi méhkaptárt, füstölőt is megismerhettek, és a lépesmézkóstoló is különleges élmény volt.

Születtek még gyönyörű gypjútündérek, filcmanók, tarka nemezlabdák, valamint mindenki karcolásos fafaragással díszítette a pénteki kiránduláshoz kiválasztott mogyorófa tórábotját.

Délutánonként kövek, fadarabok meg rengetegféle dob és más hangszer segítségével, sok játékkal a hangok, a ritmusok világában merültünk el. Egy kedves angol dalt is tanultunk. Utolsó előtti napra terveztük a tábortűz gyújtását, az eseményre a szülőket is meghívtuk. Sajnos az időjárás nem tette lehetővé a tűzrakást, de az előadás nagyon jól sikerült. Péntek délelőtt megjártuk a Csergezőn kilátót, ennek ellenére a gyerekek teljes erővel és véget nem érően játszották a délutáni számháborút. Idén ellátogat a táborba egy kedves papírméző mester is, segítségével megismerhetjük a papírkészítés eredeti folyamatát.

Célunk a természeti környezet minél mélyebb megismerése és átélése. Megmutatni, láttatni a természeti jelenségek mögötti szellemi háttérrel, tartalommal. A világot kutatjuk, azt a világot, mely minket körülvesz, ahol térben és időben minden mindennel összefügg. A bennünket körülvevő dolgok tulajdonságokkal, jelentéssel bírnak és hatnak ránk. Mindezt érzéseken keresztül ízelegetjük, s újraéljük, fogalmazzuk meg a kép, a zene és a mozgás nyelvén. Kiinduló pontjaink az élet nélkülözhetetlen elemei: a föld, a tűz, a levegő, a víz. Természetes környezetünkben próbálgatjuk az elemek viselkedését, a fontosságukat, a nélkülözhetetlenségüket, az alakíthatóságukat.

Csodálatos érzés volt azt tapasztalunk, milyen lelkesedéssel és mély beleéléssel fogadják és oldják meg a gyerekek a világ és önmaguk megismerését célzó feladatokat. Alkotói közösségben együtt élhetik meg az alkotást, a befogadást, ami szellemi igény szintjük meghatározójává válhat.

Ugyanakkor remek lehetőség számunkra az, hogy a különböző korosztályok együtt dolgozhatnak, és egymás tapasztalatait felhasználhatják a közös alkotás elkészítésében.

E tavalyi évben megálmodott és létrejött programtól azt reméljük, hogy a gyermekek olyan, maradandó élményeken alapuló kapcsolatba kerülhetnek a művészettel és a természettel, ami biztosíték számunkra és számunkra, hogy azokat szerető és értő emberekké válnak.

Idén a tavalyi táborhoz hasonló tevékenységeket tervezzük, és szívből reméljük, hogy ez az együttlét is jól sikerül majd!

Időpont: 2008. július 7-11. és 14-18.

Jelentkezési határidő: 2008. május 23.

Információ: 06-20-235-7853

Lampert Tünde és Piroška László

MŰVÉSZETI TÁBOR FELNŐTTEKNEK

CSALÁDOS RÉSZVÉTELI LEHETŐSÉGGEL

Szigetköz

2008. július 13–20.

Művészeti táborunkba immár harmadik alkalommal hívjuk és várjuk szeretettel azokat a felnőtteket, akik szívesen hoznák családjukat is a **dunaszigeti erdei iskolába**. Tavaly nyáron nem szerveztük meg a lassan hagyománnyá váló tábort, mivel a Fűzfa és a Hegedűs családba is megszületett a harmadik kisbaba. Áron és Boriska az otthonában született, így érkezésük igazi családi ünnep lehetett, és az idei nyarunkat már az ő szelíd, kedves lényük is bearanyozza majd.

Továbbra is szeretnénk, ha a művészeti tábor két szálon futna. Egyrészt szeretnénk a felnőtteknek lehetőséget teremteni arra, hogy a természet inspiráló közegét kihasználva a művészet eszközeivel tovább mélyülhessenek önmaguk és a világ megismerésében, másrészt a családi nyaralás élményét is szeretnénk biztosítani. A Fűzfa Zoltán vezette erdei iskola a gyerekeknek és a művészeti foglalkozáson részt nem vevő szülőknél kézművesfoglalkozásokat, íjászatot és kenuzást tud kínálni igény szerint, és a környéken remek lehetőség van úszásra, strandolásra, biciklizésre. (Figyelem! Ezt a helyszínen mindenkinek magának kell megszerveznie és kialakítania a családtagjai számára! Mi nem biztosítunk külön gyerekfelügyeletet, de a jelentkezők megszervezhetik ezt maguk között.)

Az idén az étkezést szeretnénk **Csanádi József** szakács barátunk bevonásával megoldani, akinek nagyon finom és egyszerű vegetáriánus ételei biztosan mindenkinek elnyerik a tetszését. A húsos ételeket pedig a közeli éttermekben ki-ki maga szerezheti be.

Az étkezés költsége:

Felnőtt 1300 Ft/nap, 14 év alatt 1000 Ft/nap. 3 év alatt a szállás és az étkezés ingyenes.

A szállás most is a faházban vagy a kertben, sátorban oldható meg.

Szállásdíjak:

Faház: 1300 Ft/fő/éj; sátor: 1100 Ft/fő/éj.

A szállásköltségek csökkenhetnek, ha a résztvevők létszáma elég nagy, és a ház megtelik. (A szállásdíj ugyanis az egész csapatnak 46000 Ft/éj.)

Terveink szerint a tábor közös programja a hét elején és végén az idén is a Fűzfa Zoli vezette, a közösséget összerázó (s némi izomlással járó) kenuzás.

Díja 2 napra: 2400 Ft.

A művészeti foglalkozásokról:

A művészeti foglalkozásokat két fő témára építjük.

Hegedűs Miklós nemrégiben megjelent (*Az ember útja a művészet tükrében* című) könyve alapján egészen új szempontokból szeretné közelebb hozni a résztvevőkhöz a művészet-történetet. Az antropozófia által inspirált megközelítés a művészetet mint az ember útját, a tudat fejlődését tükröző folyamatot látatja. Miklós estéenként erről az útról tart vetítéssel egybekötött előadásokat a szülőknél, és délelőttként ehhez kapcsolódnak a rajzolás és festési gyakorlatok.

Marikovszky Andrea alapvetően az érzékeléssel kapcsolatos antropozófiai megközelítésből szeretne kiindulni. Albert Soesman általa fordított és harmadik kiadást megért, *Tizenkét érzék* című könyvének ismereteit szeretné gyakorlati szintre helyezni és tájszobrászati munkában alkalmazni. Délutánonként egyetlen hellyel foglalkoznak majd a résztvevők, a cél ezt az egy helyet minél mélyebben megismerni, és a külső élményt a saját belső világukkal összekötni az alkotás során. Miklós tehát az emberiség szellemtörténeti tágassága felé fordítja a résztvevők figyelmét, Andrea pedig a legszemélyesebb világ mélységei felé. A két világ összekötését a víz adja majd.

(Mindkét könyv kapható lesz, aki szeretné a tábor ideje előtt beszerezni, az a 341-6782-es telefonszámon jelentkezhet.)

A program díja: 4 napra anyagköltséggel: 16000 Ft/fő.

A tábor ideje: 2008. július 13–20.

Érkezés: vasárnap du. 17 óráig, kezdés közös vacsorával és tábortúzzal.

Hazaindulás: 20-án de. 10 óráig.

KERESZTREJTVÉNY

1961. április 12-én hagyta el a Föld légkörét Gagarin, az első űrhajós. Ezen a napon erre emlékezünk.
1886. április 14-én született az *Esti sugárkoszorú* című vers szerzője.
- Április 24-én született író, költő, Áprily Lajos fia.
- Április 11-én, József Attila születésnapján tartjuk Magyarországon.
- A világtalan embereket segítő ebeknek április 27-én van a világnapjuk.
- Bolygónkat ünnepeljük április 22-én.
- Április 21-én kezdődő állatövi jegy.
- Április 24-én ünnepelt lovag, Anglia védőszentje.
- A mostani évszak.
1912. április 5-én született író, az „egyperces” műfaj kitalálója.
- E hónap neve.
- Április 23-a Shakespeare és Cervantes halálának napja, egyben nemzetközi kulturális ünnep is.
- Időskori, idegrendszeri megbetegedés, gyakori jellemzője a kézremegés.
1883. április 4-én, Szegeden született költőnk, akit egy pályatársa így jellemzett: „A magyar vidék legtisztább szavú lírikusa”.
- A meseírás nemzetközi napja a nagy dán meseíróhoz kapcsolódik. Minek a napja április 12-e?
- Szent György jelzője.
- Áprilisban van a meseírás és a gyermekkönyvek nemzetközi napja. Egyik legnagyobb magyar meseírónk Kisbácsonban született. Ki ő?
- Az űrhajósok közelről láthatják a sok-sok csillagból és ködből álló égi látványt.
- Április 24-én azoknak az élőlényeknek a védelmére irányul a figyelem, akiknél gyógyszereket és különböző eljárásokat próbálnak ki.
1900. április 11-én, Kassán született írónk. Híres regénye: *A gyertyák csonkig égnek*.
- Április 1-ét így is szokás nevezni.
- Április 29-e a táncművészet világnapja. A balett-táncosnő megnevezése.
- Márai Sándor szülővárosának írt regénye.
- Áprilisban kirajzanak a kaptárlakók. Gazdáik 30-án ünneplik őket.
- József Attila híres versének címe. („Már egy hete csak...”)

KVÍZ

„Áprilisanak szárazsága,
Jó gazdának bosszúsága.
Áprilisanak nedvessége,
Fáknak termőképessége.”
(népi mondóka)

Honnan származik az április hónap elnevezése?

- Apru etruszk istennő nevéből.
- Kelta istenség volt.
- Róma egyik királyának nevéből.

„– Bátor vadász, ki átlövőd acéllal
alázatos és tiszta szívemet,
tiszteld az én százszor-szent
gyávaságom,
ki meghalok, az életért zokogva,
mint az egyéves, síró kisgyerek.”
(Kosztolányi Dezső *Zsivajgó természet* című kötetéből)

Melyik élőlény beszél így
Kosztolányi Dezső *Zsivajgó természet* című kötetében?

- A nyúl.
- Az őz.
- A szarvas.

A megfejtéseket a következő számban olvashatjátok!

MÁRCIUS HAVI MEGFEJTÉSEK

Kvíz: 1) c, 2) b, Találós kérdés: 1) tavasz, 2) Hold.

ÁPRILIS 22., A FÖLD NAPJA

„A föld nem az emberé: az ember a földé.

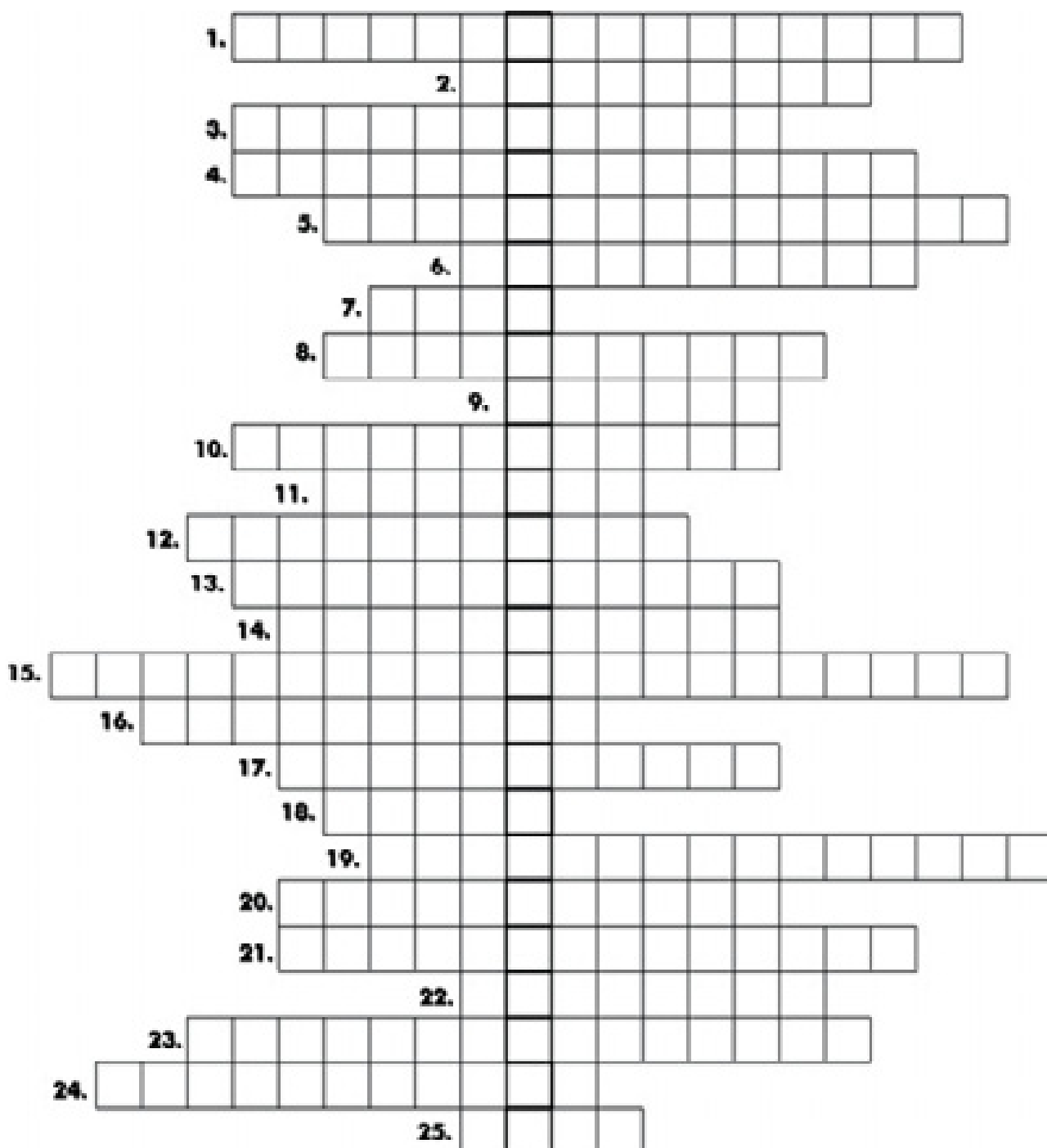
Minden dolog összefügg, ahogy a vér összeköti a család tagjait.

Az élet szövődékét nem az ember szötte, csak szála annak.

Bármit tesz a hálóval, saját magával teszi.”

(egy indián törzsfőnök beszédéből)

1970. április 22-én Denis Hayes amerikai egyetemi hallgató mozgalmat indított el a Föld védelmében. Azóta a diákból az alternatív energiaforrások világhírű szakértője lett. Már mozgalmának megindításakor több mint 25 millió amerikai állt mögé, ma pedig szinte az egész Földre kiterjed az általa kezdeményezett mozgalom. Ezernél több szervezet vesz részt benne. A FÖLD NAPJA célja, hogy tiltakozó akciókkal hívják fel a figyelmet a környezetvédelem fontosságára. Magyarországon 1990 óta rendezik meg.

A 12. osztály diplomamunkáinak bemutatói

2008. május 19–23.

	2008. május 19. Hétfő	2008. május 20. Kedd	2008. május 21. Szerda	2008. május 22. Csütörtök	2008. május 23. Péntek
18 ⁰⁰	Tóth Etelka <i>Kommunikáció? – stílusgyakorlat</i>	Tárnoki Péter <i>Tollaslabda</i>	Nedeczky Zsófia <i>Testbeszéd</i>	Pobori Csaba <i>Rekreáció</i>	Szentkuty Nikolett <i>A média működésének hatása a társadalomra</i>
19 ⁰⁰	Bajusz Katinka <i>Bájos semmiségek – legyezők</i>	Herczegh Flóra <i>Terápiás lovaglás</i>	Tóth Lea <i>Falakon túl – street art és graffiti</i>	Gönczi András <i>A japán szamurájerkölcs a II. világháborúban</i>	Jáger Dorottya <i>A hajléktalanokról</i>
20 ⁰⁰	Beöthy Eszter <i>Globális felmelegedés</i>	Haraszi Zsóka <i>A női szerepkör változása a múlt század fordulóján</i>	Nagy Máté <i>Fegyverek</i>	Németh Anna <i>Fényképezés és természet</i>	Wootsch Domokos <i>A színész felkészül</i>

Wootsch Domokos 24-én, szombaton este 7 órakor mutatja be művészi munkáját, Hubay Miklós: *A zsenik iskolája* c. monodrámáját.

2008. május 26–30.

	2008. május 26. Hétfő	2008. május 27. Kedd	2008. május 28. Szerda	2008. május 29. Csütörtök	2008. május 30. Péntek
18 ⁰⁰	Lakatos Gergely <i>Hétköznapi félelmeink és a horror</i>	Dancsuly Dávid <i>Mindenhol dopping</i>	Sallay Zsuzsa <i>A fiatalkori bűnözés – kinek a bűne?</i>	Szvitacs Eszter <i>A vikingek</i>	Fenyvesi Zsolt <i>A romák megítélése Magyarországon</i>
19 ⁰⁰	Nyitrai Zsolt <i>Down szindróma Magyarországon és külföldön</i>	Laár-Lakatos Bence <i>Dohányzás – tények és tévhit</i>	Schneider Kristóf <i>Harcművészetek</i>	Molnár Domonkos <i>Gyógynövények</i>	Frischmann Bálint <i>Poliéderek és duálisaik</i>
20 ⁰⁰	Kegyes Tamás <i>Gitárkészítés</i>			Soltész András Major Máté <i>Könnyűzenei stílusok</i>	

Kínálatunkból:

Stockmar festékek, kréták, gyurmák, fóliák.

Aquarellpapírok, ecsetek, rajztáblák, táblakréták.

Színes mesegyapjúk, filcek, babaanyagok, textilbabák, kesztyűbábok.

Fa- és fejlesztőjátékok, vonatok, babaházak.

Mesekönyvek, társasjátékok stb.

Fa- és fejlesztőjáték bolt

Budapest VII., Király u 101. (Lövölde térnél) Telefon: 46-22-388

Nyitva: H-P 10-18, Szo. 10-13.

Hubay Miklós
A ZSENIK ISKOLÁJA
Tragédia egy hangra

WOOTSCH DOMOKOS
ELŐADÁSÁBAN

A PESTHIDEGKÜTI WALDORF ISKOLA AULÁJÁBAN
2008. MÁJUS 24-ÉN 19 ÓRAKOR

Az előadás a 12. osztályos évesmunkák része, csak felső tagozatos diákoknak és felnőtteknek ajánljuk! A belépésre ingyenes jegyek átvehetők az iskola titkárságán vagy igényelhetők a jegyek@waldorf.hu címen.

KÖZREMŰKÖDŐK:
SALLAY ZSUZSI
LAÁR BENCE

VLÁGÍTÁS:
NAGY MÁTÉ

RENDEZŐ:
BOTH ANDRÁS

2008. MÁJUS 15. (CSÜTÖRTÖK) FELSŐ TAGOZATOS NYÍLT NAP

Kezdési időpontok	8.15	10.30	11.15	12.30	13.15	14.10
12. osztály	<p>magyar <i>Beöthy Hanna</i></p> <p>a 12. osztály termében</p>	<p>magyar <i>Beöthy Hanna</i></p> <p>a 12. osztály termében</p>	<p>német <i>Balázs Mátyás</i></p> <p>a 10. osztály termében</p> <hr/> <p>matematika <i>Vágó Edit</i></p> <p>a 12. osztály termében</p>	<p>zene <i>Bálint Judit</i></p> <p>a 12. osztály termében</p>	<p>matematika <i>Vágó Edit</i></p> <p>a 12. osztály termében</p> <hr/> <p>német <i>Balázs Mátyás</i></p> <p>a festőteremben</p>	
11. osztály	<p>matematika <i>Sass Balázs</i></p> <p>a 11. osztály termében</p>	<p>testnevelés <i>Vara Árpád</i></p> <p>a Klébi tornateremben</p>		<p>angol <i>Kiss Péter</i></p> <p>az informatika teremben</p> <hr/> <p>matematika <i>Sass Balázs</i></p> <p>a 7. osztály termében</p>	<p>matematika <i>Sass Balázs</i></p> <p>a 11. osztály termében</p> <hr/> <p>angol <i>Kiss Péter</i></p> <p>az agyagozó teremben</p>	<p>osztályfőnöki óra <i>Wetzer Erika-Balassa Bálint</i></p> <p>a 11. osztály termében</p>
10. osztály	E R D É L Y					
9. osztály	<p>magyar <i>Balassa Bálint</i></p> <p>a 9. osztály termében</p>	<p>magyar <i>Balassa Bálint</i></p> <p>a 9. osztály termében</p>	<p>angol <i>Szántó Ildikó</i></p> <p>a 9. osztály termében</p> <hr/> <p>német <i>Balázs Mátyás</i></p> <p>a 8. osztály termében</p>	<p>zene <i>Flór Gábor</i></p> <p>a 9. osztály termében</p>	<p>német <i>Balázs Mátyás</i></p> <p>a 9. osztály termében</p> <hr/> <p>angol <i>Szántó Ildikó</i></p> <p>az informatika teremben</p>	<p>agyagozás / fifaragás <i>Klenovics Judit / Kocsis András</i></p> <p>az agyagozó teremben / a fifaragó műhelyben</p>